

İKİNCİ SÖZ

Bakış Açısı

İkinci Söz

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الَّذِیْنَ یُؤْمِنُونَ بِالْغَیْبِ

O takva sahipleri öyle kimselerdir ki, gayba iman ederler.
(Bakara Suresi)

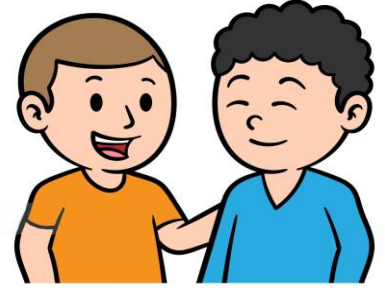
İmanda

- saadet,
- nimet,
- lezzet ve
- rahat vardır.

İmanda ne kadar büyük bir **saadet** ve **nimet** ve ne kadar büyük bir **lezzet** ve **rahat** bulunduğunu anlamak istersen; şu temsilî hikâyeciğe bak, dinle:

Bir vakit **iki adam**,

- hem **keyif**,
- hem **ticaret** için **seyahate** giderler.

Biri **hodbin**,

tali'siz bir tarafa;

diğeri **Hudabin**,

bahtiyar diğeri tarafa sülûk eder, giderler.

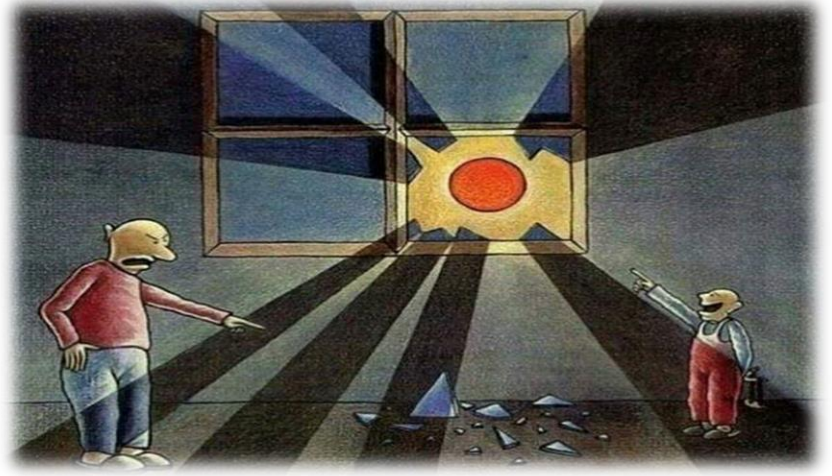
Hodbin adam,

hem **hodgâm,**

hem **hodendiş,**

hem **bedbîn** olduğundan

bedbînlik cezası olarak

nazarında pek fena bir memlekete düşer.

Bakar ki:

Her yerde **âciz bîçareler,**

zorba müdhiş adamların ellerinden ve

tahribatlarından **vaveylâ ediyorlar.**

Bütün gezdiği yerlerde böyle **hazîn, elîm bir hali görür.**

Bütün **memleket,** bir **matemhane-i umumî** şeklini almış.

Kendisi şu **elîm ve muzlim haleti hissetmemek için**

sarhoşluktan başka çare bulamaz.

Çünkü herkes ona **düşman** ve **ecnebi** görünüyor.

Ve ortalıkta dahi, müdhiş cenazeleri ve

me'yusane ağlayan yetimlerini görür.

Vicdanı, azab içinde kalır.

Diğeri **Hüdabîn**,

➔ **Hüdaperest** ve

➔ **Hakendiş**,

➔ **güzel ahlâklı** idi ki:

Nazarında pek güzel bir memlekete düştü.

İşte bu iyi adam, girdiği memlekette bir umumî şenlik görüyor.

Her tarafta

➔ bir sürur,

➔ bir şehir-âyin,

➔ bir cezbe ve neş'e içinde **zikirhaneler**;

herkes ona **dost** ve **akraba** görünür.

Bütün memlekette **yaşasınlar** ve **teşekkürler** ile
bir **terhisat-ı umumiye şenliği** görüyor.

Hem **tekbir** ve **tehlil** ile mesrurane ahz-ı asker için
bir **davul**, bir **musikî sesi** işitiyor.

Evvelki **bedbahtın**

➔ hem kendi,

➔ hem umum halkın elemi ile

müteallim olmasına

bedel;

şu **bahtiyar**,

➔ hem kendi,

➔ hem umum halkın süruru ile

➔ **mesrur ve müferrah** olur.

➔ Hem güzelce bir ticaret eline geçer,

➔ **Allah'a şükreder**.

Sonra döner, öteki adama rastgelir.

Halini anlar.

Ona der:

"Yahu sen **divane olmuşsun.**

Bâtınındaki çirkinlikler, zahirine aksetmiş olmalı ki,

➤ **gülmeyi ağlamak,**

➤ **terhisatı soymak ve talan etmek tevehhüm etmişsin.**

Sen divane olmuşsun.
Bâtınındaki çirkinlikler,
zahirine aksetmiş...

➤ **Aklını başına al,**

➤ **kalbini temizle.**

➤ **Tâ, şu musibetli perde senin nazarından kalksın,**
hakikatı görebilesin.

Zira nihayet derecede

➤ **âdil,**

➤ **merhametkâr,**

➤ **raiyet-perver,**

➤ **muktedir,**

➤ **intizam-perver,**

➤ **müşfik bir melikin memleketi,**

hem bu derece göz önünde **âsâr-ı terakkiyat ve kemalât gösteren bir memleket,**

senin vehminin gösterdiği surette olamaz."

Sonra o **bedbahtın**

- ❖ aklı başına gelir,
- ❖ nedamet eder.

"Evet, ben **işretten** divane olmuşum.

- Allah senden razı olsun ki,
- **Cehennemî bir haletten beni kurtardın.**" der.

Ey nefsim! Bil ki:

Evvelki **adam**

kâfirdir veya fâsık-ı gafildir.

Şu **dünya**,

onun nazarında

bir **matemhane-i umumiye**dir.

Bütün **zîhayat**,

firak ve zeval sillesiyle **ağlayan yetimler**dir.

Hayvan ve **insan** ise;

ecel pençesiyle parçalanan

kimsesiz başıbozuklardır.

Dağlar ve **denizler** gibi büyük **mevcudat**,

ruhsuz, müdhiş cenazeler hükmündedirler.

Daha bunun gibi çok elîm, ezici, dehşetli evham,

küfründen ve dalaletinden neş'et edip, **onu manen tazib eder.**

Diğer **adam** ise; **mü'mindir**.

→ **Cenab-ı Hâlık'ı** tanır, tasdik eder.

Onun nazarında şu **dünya**,

• bir **zikirhane-i Rahman**,

• bir **talimğâh-ı beşer ve hayvan** ve

• bir **meydan-ı imtihan-ı ins ü cândır**.

Bütün **vefiyat-ı hayvaniye** ve **insaniye** ise; **terhisattır**.

➤ **Vazife-i hayatını bitirenler**, bu dâr-ı fâniden, manen mesrurane, dağdağasız **diğer bir âleme giderler**.

➤ Tâ **yeni vazifedarlara yer açılsın, gelip çalışsınlar**.

Bütün **tevellüdat-ı hayvaniye** ve **insaniye** ise;

• ahz-ı askere,
silâh altına,
vazife başına gelmektir.

Bütün **zîhayat**,

- ➔ birer **muvazzaf mesrur asker**,
- ➔ birer **müstakim memnun memurlardır**.

Bütün **sadâlar** ise,

- » ya vazife başlamasındaki **zikir** ve **tesbih**
- » ve paydostan gelen **şükür** ve **tefrih**
- » veya işlemek neş'esinden neş'et eden **nağamattır**.

Bütün **mevcudat**, o mü'minin nazarında,

Seyyid-i Kerim'inin ve **Mâlik-i Rahîm**'inin

- birer **munis hizmetkârı**,
- birer **dost memuru**,
- birer **şirin kitabıdır**.

Daha bunun gibi

- pek çok **latif**,
- **ulvî** ve **leziz**,
- **tatlı hakikatlar**

imanından tecelli eder,
tezahür eder.

Demek **iman**,

➤ bir maneî tûbâ-i Cennet
çekirdeğini taşıyor.

Küfür ise

➤ maneî bir **zakkum-u Cehennem**
tohumunu saklıyor.

DEMEK
SELÂMET
VE
EMNİYET,

YALNIZ
İSLAMİYET'TE
VE
İMANDADIR.

Öyle ise, biz daima

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى دِينِ الْإِسْلَامِ وَ كَمَالِ الْإِيمَانِ

demeliyiz...

Bize ihsan ettiği İslam dini ve
mükemmel iman nimeti
sebebiyle Allah'a hamd olsun.